

KAKO OBLIKOVATI ARBITRAŽNO KLAVZULO

Webinar: „Kako učinkovito uporabiti arbitražo: od klavzule do rešitve spora“

Odvetniška Akademija OZS & Stalna arbitraža pri GZS

Ljubljana, marec 2026

Odvetnica Petja Plauštajner

Petja Plauštajner

= *Pogodbena klavzula*, ki določa arbitražo kot mehanizem za reševanje sporov **namesto sodišča** med točno določenima (i) strankama(i) v zvezi s pogodbo, ki so jo stranke sklenile.

ARBITRAŽNI SPORAZUM

Stranke ga sklenejo po nastanku spora

Izrecno soglasje.

ARBITRAŽNA KLAVZULA

- Vzorčne klavzule mednarodnih arbitražnih centrov

(prilagoditi posameznemu primeru in okoliščinam)

ARBITRAŽNI SPORAZUM – 10. čl. ZArbit

Arbitražni sporazum je sporazum strank, da predložijo arbitraži v reševanje...

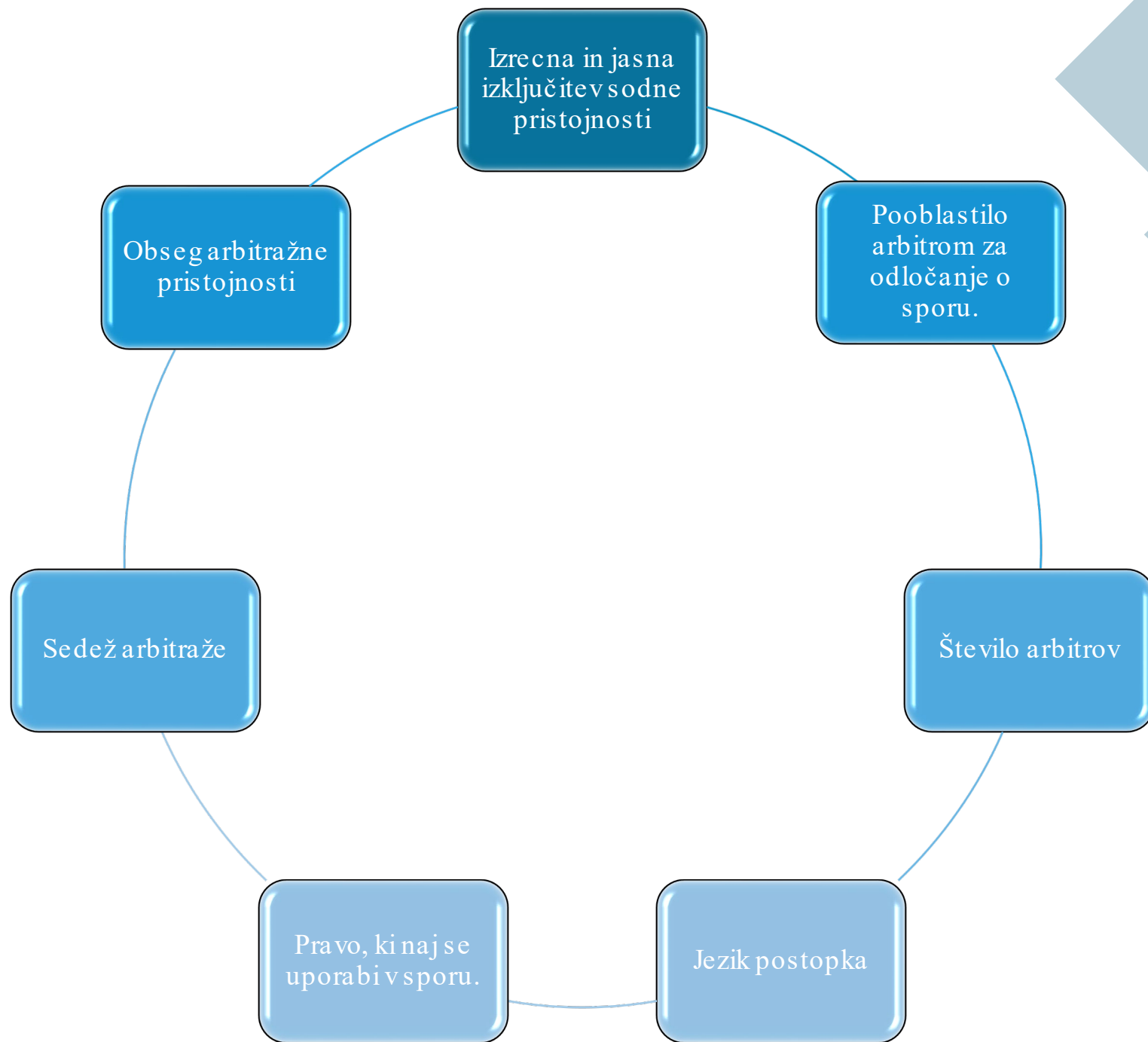
...vse ali določene spore, ki so med njimi že nastali ali ki utegnejo nastati...

...v zvezi z določenim pogodbenim ali nepogodbenim pr.razmerjem...

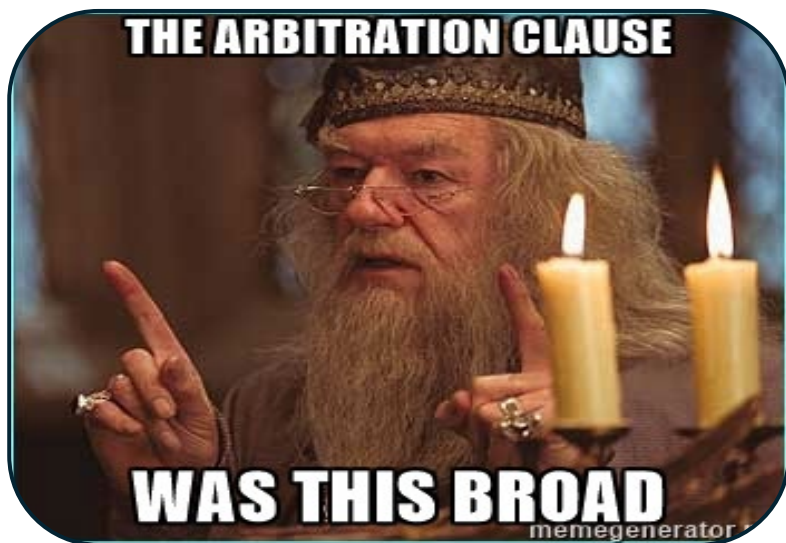
V obliki arbitražne klavzule, pogodbe ali samostojnega sporazuma

Veljavno sklenjen tudi, če tožeča str. Vloži tožbo pred arbitražo, tožena pa ne ugovarja pristojnosti najkasneje v odg. na tožbo.

ELEMENTI ARBITRAŽNE KLAVZULE

NA KAJ PAZITI PRI PISANJU ARBITRAŽNE KLAVZULE?

Klavzule naj bodo
zapisane jasno in
jedrnato.

Besedilo naj ne
bo dvoumno.

Upoštevati
priporočila
arbitražnih
centrov.

Besedilo naj bo
preprosto.
Izogibati se
kompleksnim
diktijam.

PATOLOŠKE ARBITRAŽNE KLAVZULE

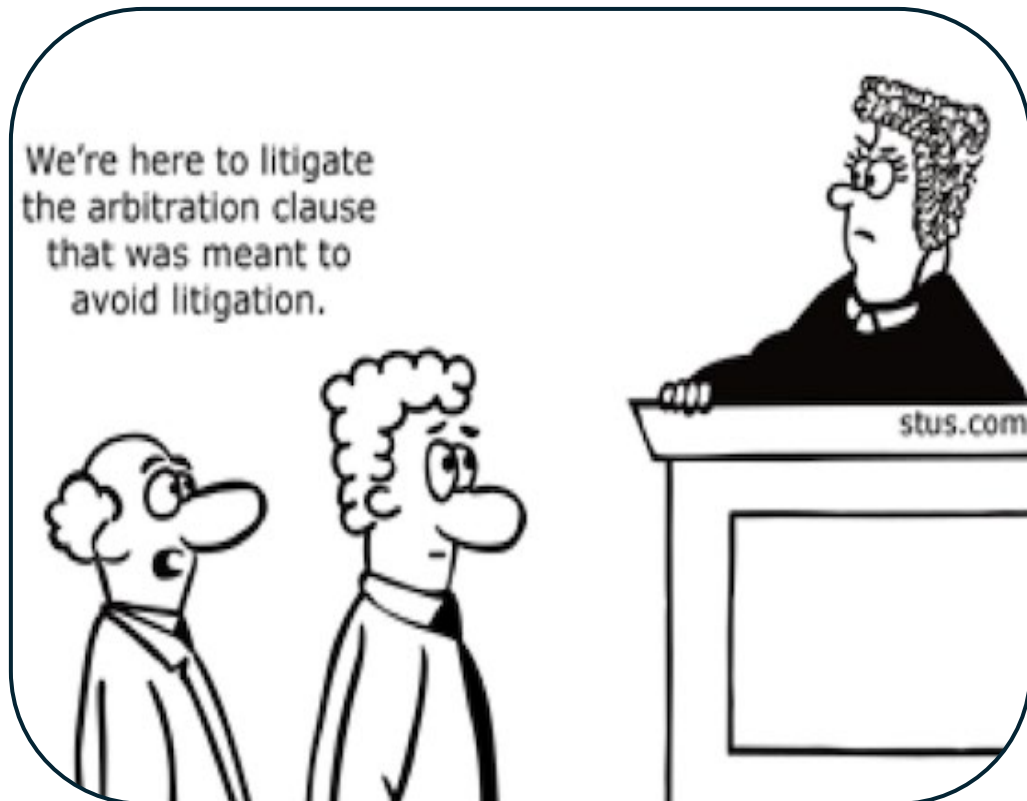
Primeri:

- Napačno ali nejasno ime arbitražne institucije.
- Predložitev spora pred arbitražo ni obvezno.
- Odločanje o določenih vprašanjih izključeno iz arbitražne pristojnosti.

Posledica:

- Dodatni stroški
- Podaljševanje postopka

KAKO SE IZOGNITI PATOLOŠKIM KLAVZULAM?

- Klavzulo pripraviti previdno, ne v naglici.
- Izogibati se prepisu (copy-paste) iz preteklih „podobnih“ pogodb.
- Redno preveriti vzorčne klavzule.
- Izraziti jasno namero za arbitražno reševanje sporov.
- Določite bistvene elemente klavzule.
- Izogibati se nasprotjem znotraj klavzule ali z ostalimi pogodbenimi mehanizmi reševanja sporov.
- Izogibajte se kombinaciji različnih arb. pravil.

PRIMERI VZORČNIH KLAVZUL - LAC

Stalna arbitraža pri GZS / Ljubljanski arbitražni center (LAC)

“Vsak spor, nesoglasje ali zahtevk, ki izhaja iz te pogodbe ali je v povezavi s to pogodbo, vključno z njeno kršitvijo, prenehanjem ali veljavnostjo, bo dokončno rešen v arbitražnem postopku v skladu z Arbitražnimi pravili Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Priporočeni dodatki:

- Arbitražni senat naj bo sestavljen iz [treh arbitrov / arbitra posameznika].
- Sedež arbitraže naj bo [mesto in država].
- Arbitražni postopek bo potekal v [...] jeziku.
- Glede vsebine spora se bo uporabilo [...] pravo.”

- Pravila pospešenega arbitražnega postopka je treba izrecno vključiti v klavzulo
- Izrecna izključitev možnosti uporabe arbitra za nujne primere

PRIMERI VZORČNIH KLAVZUL – ICC Paris

All disputes arising out of or in connection with the present contract shall be finally settled under the Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce by one or more arbitrators appointed in accordance with the said Rules.

- Pravila EPP (Expedited Procedure Provisions) in arbitra za nujne primere je treba izrecno izključiti (opt - out).
- Če stranke ne želijo, da bi bila odločba v kateremkoli delu javno objavljena, je to treba vključiti v klavzulo.

PRIMERI VZORČNIH KLAVZUL – VIAC Dunaj

All disputes or claims arising out of or in connection with this contract, including disputes relating to its validity, breach, termination or nullity, shall be finally settled under the Rules of Arbitration (Vienna Rules) of the Vienna International Arbitral Centre (VIAC) of the Austrian Federal Economic Chamber by one or three arbitrators appointed in accordance with the said Rules.

Parties may wish to stipulate the following in the arbitration clause:

- (1) the number of arbitrators (one or three) (Article 17 Vienna Rules);
- (2) the language(s) to be used in the arbitral proceedings (Article 26 Vienna Rules);
- (3) the substantive law applicable to the contractual relationship, the substantive law applicable to the arbitration agreement (Article 27 Vienna Rules), and the rules applicable to the proceedings (Article 28 Vienna Rules);
- (4) the applicability of the provisions on expedited proceedings (Article 45 Vienna Rules);
- (5) the scope of the arbitrators' confidentiality (Article 16 paragraph 2 Vienna Rules) and its extension regarding parties, representatives and experts.

ZAKLJUČNA MISEL

Preredko se zavedamo, da je *skrbno pripravljeno besedilo* arbitražne klavzule pomembno za *nemoteno delovanje in nemoten potek* arbitražnega postopka, zato je mehanizmom reševanja sporov treba posvečati pozornost že v fazi sklepanja pogodb. Za skrbno pripravljeno arbitražno klavzulo si je treba vzeti čas in ne hiteti.

Hvala za pozornost!

50 *let*
1970 – 2020

Petja Plauštajner